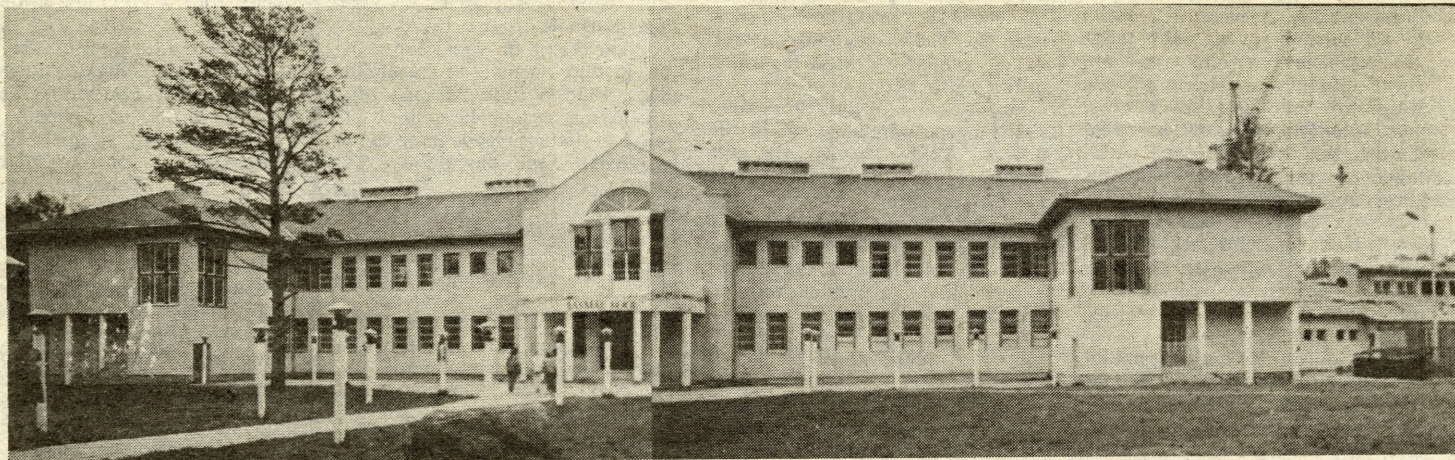

KOOLIJUHIL MURESID JÄTKUB

SÜGISKUUL SAUEL

1978. aastal sai tolaeagsest Aäsmäe 8-klassilisest koolist algkool. Vanemate klasside õpilaste koolitee pikenes nõnda Keilani.

Uus koolimaja Aäsmäel valmis 1988. aastal, tänavu sai sellest päriselt ka 9-klassiline. Projekti järgi on maja mõeldud 212-le õpilasele (igasse klassikomplekti 24 õpilast), praegu õpib siin 145 last, lisaks on viisteist kuueaastast koolijütsi lasteaias. Kui nooremates klassides on täituvus saja protsendi lähedane (õpilasi on neis üle kahekümne), siis keskastme osas on õpilasi vähem. Sest mitmed õpilased jäid edasi Keila kooli käima. Seda kõike räägib oma kooli tutvustamiseks Aäsmäe 9-klassilise kooli direktor **Jaak Hiisjärv**, kes oma maja tegemistest ja tulevikukavadest rääkima soostus.

Aäsmäe kool on mitmete teiste maakoolidega võrreldes igati paremas olukorras. Uues koolimajas on kõigis klassiruumides mustvalged telerid, kasutada saab ka grammofone ja magnetofone. Keskastme klassides on telerid ka kaablisse ühendatud, algklassides seni veel mitte. Lisaks on koolil neli personaalarvutit. Neid ei kasutata mitte üksnes matemaatika- ja informaatikaõpetuses, vaid kõigis ainetundides. Nii on üks arvuti näiteks emakeele õpetaja kasutuses, kes arvuti abil mitmeid ülesandeid harjutusi koostab. Seni pole vabariigis seda suunda kuigivõrd hinnatud, seetõttu läheb algus üsna vaevaliselt.

Praegu liiguvad Aäsmäe kooli direktori mõtted kuueaastase algkooli ja kolmeaastase reaalkooli suunas. See võimaldaks ümbruskonda veel teistegi kuueklassiliste algkoolide tekkimise, see kergendaks ka niigi «ülerahvastatud» Keila kooli koormust.

Neid lapsi, kes kesiselt edasi jõuavad, pole mõtet kuuenda klassi järele edasi vedada. Sama süsteem — 6+3+gümnaasium oli ju ka Eesti-ajal, kes algkoolist edasi ei jõudnud, said aastase erialaõppe ning läksid tööle. Tulevast aastast tahetaksegi siin koolis see suund taas elustada. Ja mitte ainult. Jaak Hiisjärv mõtleb kaugemalegi — seni kuni Kose põllumajanduskoolis ei tegelda praeguste 7–8. klassi õpi-

laste kutseõpetusega, tuleks leida võimalus ametiõpetuseks siin-samas.

Veel arvab Jaak Hiisjärv, et tulevikus peaks ka esimese klassi õpilased lasteaiast koolimajja tooma. «Kahjuks pole meil õiget testimist, kes kuueaastastest on kooliküps, kes mitte. Seetõttu peaks koolitee algama ikka seits-

meselt, kuueaastased õpilased peaksid olema siiski vaid üksikud erandid,» leiab direktor.

Suurim probleem koolis saab aga peatselt nähtavasti olema kaadriga, sest õpetajatele pole pakkuda elamispinda. Majanditesse suuri paneelilamuid enam praktiliselt ei ehitata, tehakse vaid ühepereelamuid, aga men-

deni enamus pedagooge oma palgaga ei jõua. See probleem jääb üles kerkimata vaid seal, kus säilib tugev riigimajand. Aäsmäele on siinsed õpetajad saanud põhiliselt vaid ühetoalisi kortereid, see on ka arusaadav, sest majand pole ise mitu aastat ehitanud ning kitsas käes pole mitte ainult pedagoogidel.

«Pidev suurtele asulatele orienteeritud poliitika on nüüd ellu viidud,» toob J. Hiisjärv välja veel ühe mure. «Hariduses on aastaid taotletud seda, et inimene lõpetaks isemõtlemise. Iga liigutus on seni ette määratud.» Sellest on nüüd juba palju räägitud, aga midagi ära teha pole veel suudetud. J. Hiisjärv räägib nüüd tööõpetuse õpetajana, et tema ei ütle poistele kunagi detailideni ette, kuidas midagi teha. Tähtis on, et nad ka ise mõtleksid.

«Ka õpetajad olid algul üllatunud, kui neile vabaduse andsin. See on muidugi arusaadav, sest mõtlemisega kaasneb ju ka vastutus. Nüüd on aga sellega juba harjutud.»

Harjutakse ka sellega, et ühtki stendi siin koolis pole. Direktor põhjendab seda nii: «Meil on tööl 13–14 õpetajat, korraka majas vahest kuus-kaheksa. Milleks on vaja nii väikesel kollektiivil paberi kaudu suhelda?»

Maakooli direktorina pole Jaak Hiisjärv rahul veel sellega, et koolimajad ehitatakse sama ruumiprogrammiga kui linnades, ainult väiksemate mõõtmetega. Tegelikult peaks juba maakooli projekteerimisel arvestama sellega, et siinsetest õpilastest kasvavad tulevikus loomapidajad ning maaharijad, sest juba praegu on seis selline, et maainimene ei hoi a enam loodust, mustust ja rämpsu on kõikjal.

Nii et probleeme on siinse kooli direktoril, vaatamata uuele ja ilusale majale, kuhjaga. Aäsmäel ei piirdata üksnes tundide andmisega, vaid püütakse hariduse väärtuse tõstmiseks midagi konkreetset ära teha.

**KÜLLI KOPPELMAA
ALO RAIDMAA fotod**